

Rashtrasant Tukadoji Maharaj, Nagpur Univeristy, Nagpur

B.A (Part - II) Semester – IV

Macro Economics

Unit –I : Commercial and Central Bank

Commercial Banks: Evolution, Meaning, Functions, Critical appraisal of the commercial bank in India after nationalization, Principle of Sound Commercial Bank, Credit creation of commercial Banks, Process of Credit Creation, Cash Reserve Ratio of Commercial Bank, Limitation of credit creation, Management of Balance Sheet, Reforms in banking sector in India

Central Bank and Credit Control: Meaning, Definition, Characteristics, Importance, Functions, Credit Control of Central Bank.

Unit –II: RBI and Innovation in Banking

Reserve Bank of India: Meaning, Objects and Functions,

Monetary policy of RBI- Objectives, Limitation and Credit control- Quantitative and Qualitative methods

Modern Banking System: Non-performing Assets, Electronic Banking, CORE Banking, Innovation in Banking Sector- ATM, Debit and Credit Card, Plastic Card, Smart Card, Cheque Card, Electronic Purse, Laser Card, Bankers Clearing House – Automated Clearing House, Online Banking, Advanced Ledger posting machine, MICR Technology, Cheque Clearing, Electronic fund transfer, Internet Banking, Electronic Cheque, Electronic Clearing Service, DEMAT Account, Private sector Banks in India.

Unit -III: Financial Market

Money Market: Meaning, Definition, Features, Objectives, Components of Money Market, Function, Importance and need, Indian Money Market- Meaning and Types, Features and Demerits

Financial Markets: Financial institutions, Markets Instruments and financial innovations, Role of Financial Markets and institutions, Equilibrium of Financial markets, financial crises

Capital Market: Stock Exchange - Meaning, Features; Functions and Size of capital market, Relationship of Debt Market, Indian capital Market - Structure, Factors responsible to develop capital market in India

Unit –IV: Health Economics and Statistics for Economics

Health Economics: Meaning, Areas of Health Economics, Causes of Health Problems in India, Sources of health finance.

Dispersion: Definition, Objects, Nature, Properties of good measures of Dispersion, Standard Deviation, Coefficient of Variation (Theory and applicable problem on simple and discrete series)

युनिट –1 : कमर्शियल आणि सेंट्रल बँक

वाणिज्यिक बँका : उत्क्रांती, अर्थ, कार्ये, राष्ट्रीयीकरणानंतर भारतातील वाणिज्य बँकेचे महत्त्वपूर्ण मूल्यांकन, मजबूत वाणिज्य बँकेचे सिद्धांत, व्यावसायिक बँकांची पत निर्मिती, पत निर्मितीची प्रक्रिया, वाणिज्य बँकेचे रोख राखीव प्रमाण, पतनिर्मिती मर्यादा, व्यवस्थापन बॅलन्स शीट, भारतातील बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा.

सेंट्रल बँक आणि क्रेडिट नियंत्रण: अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, महत्त्व, कार्ये, मध्यवर्ती बँकेचे क्रेडिट नियंत्रण

युनिट –2 : आरबीआय आणि बँकिंग नवप्रवर्तन

रिझर्व्ह बँक : अर्थ, वस्तू आणि कार्ये,

आरबीआय चे मौद्रिक धोरण— उद्दीष्टे, मर्यादा व पत नियंत्रण— परिमाणात्मक व गुणात्मक पद्धती

आधुनिक बँकिंग पध्दती : नॉन-परफॉर्मिंग संपत्ती, इलेक्ट्रॉनिक बँकिंग, कोर बँकिंग. बँकिंग क्षेत्रातील नावीन्य – एटीएम, डेबिट व क्रेडिट कार्ड, प्लास्टिक कार्ड, स्मार्ट कार्ड, चेक कार्ड, इलेक्ट्रॉनिक पर्स, लेझर कार्ड. बँकर्स क्लियरिंग हाऊस – ऑटोमेटेड क्लियरिंग हाऊस, ऑनलाईन बँकिंग, प्रगत लेजर पोस्टिंग मशीन, एमआयसीआर तंत्रज्ञान, चेक क्लियरिंग, इलेक्ट्रॉनिक फंड ट्रान्सफर, इंटरनेट बँकिंग, इलेक्ट्रॉनिक चेक, इलेक्ट्रॉनिक क्लियरिंग सर्विहस, डीमेट खाते, भारतातील खाजगी क्षेत्रातील बँका.

युनिट – 3 : वित्तीय बाजार

पैसा (मनी) बाजार : अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, उद्दीष्टे, मनी मार्केटचे घटक, कार्ये, महत्त्व आणि गरज, भारतीय मनी मार्केट – अर्थ आणि प्रकार, वैशिष्ट्ये आणि कार्यकुशलता.

वित्तीय बाजारपेठ : वित्तीय संस्था, बाजारपेठ उपकरणे आणि आर्थिक नवकल्पना, वित्तीय बाजारपेठ आणि संस्था यांची भूमिका, वित्तीय बाजारपेठेचा समतोल, आर्थिक संकट.

भांडवल बाजार : स्टॉक एक्सचेंज – अर्थ, वैशिष्ट्येय भांडवल बाजाराचे कार्ये आणि आकार, कर्ज बाजारपेठेचे नाती, भारतीय भांडवल बाजार – रचना, भारतात भांडवल बाजार विकसित करण्यासाठी जबाबदार घटक

युनिट – 4 : आरोग्य अर्थशास्त्र आणि सांख्यिकी अर्थशास्त्र

आरोग्य अर्थशास्त्र : अर्थ, आरोग्य अर्थशास्त्राचे क्षेत्र, भारतातील आरोग्याच्या समस्येची कारणे, आरोग्य वित्ताची साधने.

पृथक्करण : व्याख्या, वस्तू, स्वरूप, विखुरल्याच्या चांगल्या उपायांचे गुणधर्म, प्रमाणित विचलन, तफावत गुणांक (साध्या व भिन्न मालिकेवरील सिद्धांत आणि लागू होणारी समस्या)